

Patrimonio Lúdico Galego
www.xogostradicionais.gal

OBSERVATORIO DO PATRIMONIO LÚDICO GALEGO
www.xogostradicionais.gal
observatoriopl@xogostradicionais.gal
618 480 957

**VII CURSO DE FORMACIÓN SOBRE O PATRIMONIO LÚDICO
II ESCUELA DE VERANO DE JUEGOS TRADICIONALES “IBERIA LUDENS”
“Xogo, sustentabilidade e inclusión”**

Muimenta - A Terra Chá (Lugo), 8-9-10 de maio de 2026

Casa da Cultura

Recinto feiral “Manuel Vila López”

Espazo museístico da igrexa vella

PROGRAMA

Venres, 8 de maio

MAÑÁ. CASA DA CULTURA

HORA	CONTIDO
10.30 h. 11.00 h.	RECEPCIÓN E ENTREGA DE DOCUMENTACIÓN
11.00 h. 13.30 h.	ENCONTRO DE COLECTIVOS E INVESTIGADORES/AS Encontro concibido para o intercambio de experiencias e proxectos entre colectivos e investigadores/as que traballan arredor do xogo tradicional. Con todo, trátase dun foro aberto a quen queira participar <u>Dinamiza:</u> Cooperativa Arabías
14.00 h.	ALMORZO / XANTAR

Venres, 8 de maio

TARDE. CASA DA CULTURA

HORA	CONTIDO
16.30 h. 17.00 h.	RECEPCIÓN E ENTREGA DE DOCUMENTACIÓN
17.00 h. 18.15 h.	CONFERENCIA INAUGURAL <i>Xogo, cultura, identidade e conformación da personalidade do individuo</i> <u>Relator:</u> Apolinar Varela (Universidade da Coruña) <u>Presenta:</u> Paco Veiga (Asociación Galega do Xogo Popular e Tradicional)

CAMPO DA IGREXA VELLA

HORA	CONTIDO
18.30 h. 20.00 h.	APRENDIZAXE E PRÁCTICA DE XOGOS TRADICIONAIS GALEGOS E NON GALEGOS <ol style="list-style-type: none"> 1. Xogos de animación e de patio escolar 2. Xogos de persoas adultas 3. Grandes xogos 4. Xogos de mesa <p><u>Coordina:</u> XOTRAMU (Asociación Cultural, Veciñal e Deportiva dos Xogos Tradicionais de Muimenta)</p>
20.15 h. 21.00 h.	VISITA GUIADA <p>Lugares musealizados de Muimenta (escola da república, escola franquista, museo da zoca...)</p> <p><u>Relatora:</u> XOTRAMU (Asociación Cultural, Veciñal e Deportiva dos Xogos Tradicionais de Muimenta)</p>
22.00 h.	CEA COLECTIVA

Sábado, 9 de maio

MAÑÁ. CASA DA CULTURA

HORA	CONTIDO
10.00 h. 10.30 h.	RELATORIO 1 <p><i>Xogo tradicional e xénero</i></p> <p><u>Relatora:</u> Cristina López Villar (Universidade da Coruña) <u>Presenta:</u> Noelia Darriba García (Xotramu)</p>
10.30 h. 11.00 h.	RELATORIO 2 <p><i>Os xogos dixitais para a inclusión social</i></p> <p><u>Relator:</u> Pablo Gayo Pérez (Universidade de Santiago) <u>Presenta:</u> Irene Díaz Piñeiro (Xotramu)</p>
11.00 h. 11.30 h.	RELATORIO 3 <p><i>Xogo tradicional e natureza</i></p> <p><u>Relatores:</u> Xosé López González e Xosé Manuel García Fernández (Museo <i>O recuncho das argalladas</i> - Vilanova de Lourenzá) <u>Presenta:</u> Martín Anllo Montes (Xotramu)</p>
11.30 h. 11.45 h.	ACTO OFICIAL DE BENVIDA <ul style="list-style-type: none"> • Representante do Concello de Cospeito • Representante da Deputación Provincial de Lugo • Presidenta de Nova Escola Galega • Representante de Iberia Ludens • Representante de XOTRAMU <p>- ...</p>
11.45 h. 12.15 h.	DESCANSO

RECINTO FEIRAL “MANUEL VILA LÓPEZ”

HORA	CONTIDO
12.15 h. 14.00 h.	<p><u>Obradoiros simultáneos</u></p> <p>OBRADOIRO 1. <i>Xogo tradicional e literatura oral</i> <u>Relator:</u> Antón Cortizas Amado (Investigador do xoguete tradicional) <u>Presenta:</u> Noelia Darriba García (Xotramu)</p> <p>OBRADOIRO 2. <i>O mundo, un peón que xira</i> <u>Relator:</u> Luis Ramas Ramírez (Investigador do universo da buxaina) <u>Presenta:</u> Irene Díaz Piñeiro (Xotramu)</p> <p>OBRADOIRO 3. <i>Xoguete tradicional, natureza e material de refugallo</i> <u>Relatores:</u> Xosé López González e Xosé Manuel García Fernández (Museo <i>O recuncho das argalladas</i> - Lourenzá) <u>Presenta:</u> Martín Anllo Montes (Xotramu)</p>
14.00 h.	ALMORZO / XANTAR

Sábado, 9 de maio

TARDE. CASA DA CULTURA

HORA	CONTIDO
16.00 h. 17.15 h.	<p>PRESENTACIÓN DE COMUNICACIÓNS <u>Moderan:</u> Manuela Vázquez Coto e Silvia López Gómez (Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego).</p> <ul style="list-style-type: none"> • O prazo para a recepción de comunicacións remata o 20 de abril de 2026. • As comunicacións teñen que versar sobre algunha das liñas temáticas do curso: xogos tradicionais, patrimonio lúdico, xogo e inclusión, xogo e sustentabilidade, xogos e xoguetes en xeral. • Até dúas contribucións por autor/a. • Todas as persoas que asinen a comunicación deben estar inscritas no curso. • Todas as persoas que asinen a comunicación, se esta é aprobada, recibirán a correspondente certificación oficial, mais é requisito que unha das autorías presente a comunicación de forma presencial no curso ou que achegue un vídeo cunha gravación de entre 3 a 5 minutos en formato mp4. • As comunicacións poderán redactarse en calquera lingua falada (de xeito natural) na península ibérica. • A extensión mínima será de 350 palabras e a máxima de 500 palabras. • As comunicacións deben enviarse a observatoriopl@xogostradicionais.gal seguindo o modelo que pode localizarse na páxina web do curso.
17.15 h. 19.15 h.	<p>OBRADOIRO <i>A tradición a través dos xogos de mesa</i> Inclúe a presentación de publicacións e recursos <u>Relatora:</u> Cia. de Jocs l'Anònima (Catalunya) <u>Presenta:</u> Quico Lueiro Gómez (Asociación de Xogadores/as da Chave de Santiago)</p>

19.15 h.	MESA REDONDA
20.00 h.	<i>Xogo, festa e vida</i> Anécdotas de vida arredor dos xogos; actividade aberta á participación do público asistente <u>Relatores/as:</u> Quico Darriba (Asociación Cultural, Veciñal e Deportiva dos Xogos Tradicionais de Muimenta) Manuel Rodríguez Vázquez, Charrancas (Asociación Galega do Xogo Popular e Tradicional) Aurelio Prado Rodríguez, Lito (Centro de Cultura Popular “Xaquín Lorenzo Fernández” - Deputación de Ourense) Ángel Lassa Moreno (Sociedad Cultural y Deportiva “Comunidad de Calatayud” - Aragón) <u>Moderador:</u> Xosé Manuel Barreiro Insua (Brinquedia, Rede Galega do Xogo Tradicional)
20.15 h.	CONCERTO Os do campo Grupo de música tradicional de Muimenta
22.00 h.	CEA COLECTIVA

Domingo, 10 de maio

MUSEO “O RECUNCHO DAS ARGALLADAS” - VILANOVA DE LOURENZÁ

HORA	CONTIDO
10.00 h. 12.00 h.	VISITA GUIADA Museo do xoguete tradicional <i>O recuncho das argalladas</i> <u>Relatores:</u> Xosé López González e Xosé Manuel García Fernández (Museo <i>O recuncho das argalladas</i> - Vilanova de Lourenzá)

SALÓN DE ACTOS DO CONCELLO - VILANOVA DE LOURENZÁ

HORA	CONTIDO
12.30 h. 13.45 h.	VISITA GUIADA Exposición <i>Don Paco, o pícaro argalleiro</i> , con motivo do ano dedicado a Francisco Fdez. del Riego <u>Relatores:</u> Xosé López González e Xosé Manuel García Fernández , comisarios da exposición
12.45 h. 13.45 h.	CONFERENCIA DE CLAUSURA <i>Paco del Riego e a cultura lúdica galega</i> <u>Relator:</u> Xosé Manuel Beiras Torrado , Catedrático de Estrutura Económica da Universidade de Santiago, político, intelectual galeguista e amigo persoal de Francisco Fernández del Riego <u>Presenta:</u> Isabel Vilalba Seivane , labrega, sindicalista e veciña do Val
13.45 h. 14.00 h.	ACTO OFICIAL DE CLAUSURA - Representante do Concello de Lourenzá - Presidenta de Nova Escola Galega - Representante do Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego - ...

14.00 h. ALMORZO / XANTAR

DEBE FACERSE NOTAR QUE SE PRECISA A INDUMENTARIA APROPIADA PARA
PODER PRACTICAR OS XOGOS E DEPORTES PROPOSTOS

SERÍA TAMÉN OPORTUNO QUE CADAQUÉN ACUDISE PROVISTO DUNHA NAVALLA

DENTRO DE CADA TIPOLOXÍA CONTEMPLADA, PODERÁN SER
PRACTICADOS XOGOS E DEPORTES PROPOSTOS POLOS/AS ASISTENTES

VALORACIÓN EN HORAS

16 HORAS (en trámite a homologación da actividade por parte da Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional).

DESTINATARIOS/AS

Profesorado de Ensino Primario e Secundario en xeral.
Educadores/as do Tempo Libre.
Alumnado universitario.
Persoas interesadas no patrimonio lúdico e na cultura tradicional, en xeral.

NÚMERO MÁXIMO DE PARTICIPANTES

70, por rigorosa orde de inscrición.

CUSTO DA MATRÍCULA

Ata o 30 de abril de 2026:

Estudantes, persoas paradas e pensionistas: 30 euros (é precisa xustificación documental).
Cota ordinaria: 50 euros.

A partir do 1 de maio de 2026:

Estudantes, persoas paradas e pensionistas: 40 euros (é precisa xustificación documental).
Cota ordinaria: 60 euros.

FORMA DE PAGAMENTO

Transferencia bancaria á conta da Nova Escola Galega en Abanca
ES77 2080 0300 8530 4008 9500

INSCRICIÓN

Achega da ficha de inscrición xunto co xustificante do pagamento
A ficha de inscrición pode atoparse na páxinas web do Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego
(www.xogostradicionais.gal) e de Nova Escola Galega (www.neg.gal)

ORGANIZAN

OBSERVATORIO DO PATRIMONIO LÚDICO GALEGO
ESCUELA DE VERANO DE JUEGOS TRADICIONALES “IBERIA LUDENS”
NOVA ESCOLA GALEGA

COLABORAN

Concello de Cospeito

Concello de Lourenzá

Deputación Provincial de Lugo

Asociación Europea de Xogos e Deportes Tradicionais

Universidade de Santiago

Universidade da Coruña

Universidade de Vigo

CEESG

COLEF Galicia

Consellería de Educación, Ciencia, Universidades e Formación Profesional

Revista Galega de Educación

ALOXAMENTO

Opción máis económica:

- Albergue do Museo das Aves (Museo da Natureza) da Feira do Monte (capitalidade municipal de Cospeito)
- Gratuíto
- 7 estancias e 3 colchóns en cada estancia. 21 prazas en total ([reportaxe fotográfica](#))
- Asignación de prazas, por estrita orde de inscrición, por parte da propia organización do curso (vid. boletín de inscrición)

DURMIR EN MUIENTA

<https://www.paxinasgalegas.es/anllo-157406em.html>

É posible durmir de acampada e no pavillón polideportivo

DURMIR NO CONCELLO DE COSPEITO (comprobar localización)

https://www.paxinasgalegas.es/hoteles-cospeito-4004ep_112ay.html

DURMIR EN MEIRA (12 km)

https://www.paxinasgalegas.es/hoteles-meira-4004ep_123ay.html

DURMIR EN VILALBA (20 km)

https://www.paxinasgalegas.es/hoteles-vilalba-4004ep_158ay.html

CONTACTO

Observatorio do Patrimonio Lúdico Galego

observatoriopl@xogostradicionais.gal

www.xogostradicionais.gal

Nova Escola Galega

Tfno/Fax: 981 562 577

neg@neg.gal

www.neg.gal